SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 17. septembra 2009 *

V zadevi C-347/08,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi členov 68 ES in 234 ES, ki ga je vložilo Landesgericht Feldkirch (Avstrija) z odločbo z dne 14. julija 2008, ki je prispela na Sodišče 28. julija 2008, v postopku

Vorarlberger Gebietskrankenkasse

proti

WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Rosas, predsednik senata, A. Ó Caoimh, J. Klučka (poročevalec), U. Lõhmus, sodniki, in P. Lindh, sodnica,

* Jezik postopka: nemščina.

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,
sodni tajnik: R. Şereş, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 1. julija 2009,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Vorarlberger Gebietskrankenkasse A. Wittwer, odvetnik,

– za WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG A. Weber, odvetnik,

– za avstrijsko vlado C. Pesendorfer in G. Kunnert, zastopnika,

– za češko vlado M. Smolek, zastopnik,

– za nemško vlado M. Lumma in J. Kemper, zastopnika,

– za špansko vlado J. López-Medel Báscones, zastopnik,

– za italijansko vlado I. Bruni, zastopnica, skupaj z W. Ferrante, avvocato dello Stato,

– za Komisijo Evropskih skupnosti A.-M. Rouchaud-Joët in S. Grünheid, zastopnici,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2001, L 12, str. 1).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru postopka v zvezi z regresnim zahtevkom, ki ga je vložil Vorarlberger Gebietskrankenkasse (zavod za zdravstveno zavarovanje zvezne dežele

Vorarlberg) s sedežem v Dornbirnu (Avstrija) (v nadaljevanju: VGKK) proti družbi WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG s sedežem v Stuttgartu (Nemčija) (v nadaljevanju: WGV-SAV).

Pravni okvir

Pravo Skupnosti

Uredba št. 44/2001

3 V uvodnih izjavah od 11 do 13 Uredbe št. 44/2001 je navedeno:

„(11) Pravila o pristojnosti morajo biti čimbolj predvidljiva in morajo temeljiti na načelu, da se pristojnost praviloma določa po stalnem prebivališču toženca, pri čemer mora taka pristojnost vedno obstajati, razen v nekaterih točno opredeljenih primerih, v katerih je zaradi predmeta pravde ali avtonomije strank upravičena druga navezna okoliščina. Da bi postala skupna pravila preglednejša in da ne pride do kolizije pristojnosti[,] je treba stalno prebivališče [sedež] pravne osebe opredeliti kot avtonomen koncept.

(12) Poleg stalnega prebivališča toženca mora obstajati tudi alternativna podlaga pristojnosti, ki temelji na tesni povezavi med sodiščem in sporom, ali ki je v interesu ustreznosti sodnega varstva.

(13) Šibkejša stranka mora biti v zvezi z zavarovanjem, potrošniškimi pogodbami in zaposlitvijo zaščitena s pravili o pristojnosti, ki so za varstvo njenih pravic ugodnejša od splošnih pravil.“

4 Pravila o pristojnosti, ki jih določa Uredba št. 44/2001, so urejena v poglavju II te uredbe, ki ga sestavljajo členi od 2 do 31.

5 Člen 2(1) te uredbe, ki je del oddelka 1 poglavja II z naslovom „Splošne določbe“, določa:

„Ob upoštevanju določb te uredbe so osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice.“

6 Člen 3(1) iz istega oddelka te uredbe določa:

„Osebe s stalnim prebivališčem v državi članici so lahko tožene pred sodišči druge države članice samo na podlagi pravil, opredeljenih v oddelkih od 2 do 7 tega poglavja.“

7 V členih od 8 do 14 iz oddelka 3 poglavja II z naslovom „Pristojnost v zadevah v zvezi z zavarovanjem“ so navedena pravila o pristojnosti v zadevah v zvezi z zavarovanjem.

8 Člen 8 te uredbe določa:

„Brez poseganja v člen 4 in točko 5 člena 5 je pristojnost v zadevah v zvezi z zavarovanjem določena v tem oddelku“.

9 Člen 9(1) te uredbe določa:

„Zavarovalnica s stalnim prebivališčem [sedežem] v državi članici je lahko tožena:

a) pred sodišči države članice, kjer ima stalno prebivališče [sedež]; ali

b) v drugi državi članici v primeru tožb, ki jih vložijo zavarovalec, zavarovanec ali upravičenec iz zavarovanja, pred sodiščem kraja, kjer ima stalno prebivališče tožnik;

[…]“

10 Člen 11(2) Uredbe št. 44/2001 določa:

„Členi 8, 9 in 10 se uporabljajo za tožbe, ki jih je oškodovanec vložil neposredno zoper zavarovalnico, če so take neposredne tožbe dopustne.“

Direktiva 2000/26/ES

11 Direktiva 2000/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. maja 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju avtomobilske odgovornosti, ki spreminja Direktivi Sveta 73/239/EGS in 88/357/EGS (Četrta direktiva o zavarovanju avtomobilske odgovornosti) (UL L 181, str. 65), kakor je bila spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/14/ES z dne 11. maja 2005 (UL L 149, str. 14, v nadaljevanju: Direktiva 2000/26) v členu 3 z naslovom „Pravica do neposrednega uveljavljanja zahtevka za izplačilo škode“ določa:

„Države članice zagotovijo, da imajo oškodovanci iz člena 1 v nesrečah po tej določbi pravico do neposrednega uveljavljanja zahtevka za izplačilo škode do zavarovalnice, ki krije odgovornost povzročitelja nesreče.“

12 Glede opredelitve pojma „oškodovanec“ člen 2(d) te direktive napotuje na člen 1(2) Direktive Sveta 72/166/EGS z dne 24. aprila 1972 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL L 103, str. 1).

Direktiva 72/166

13 V smislu člena 1(2) Direktive 72/166 je „oškodovanec“ oseba, ki ima pravico do odškodnine zaradi izgube ali poškodbe, ki so jo povzročila vozila.

Nacionalno pravo

14 Člen 332(1) splošnega zakona o socialnem zavarovanju (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz, v nadaljevanju: ASVG) določa:

„Če osebe, ki imajo na podlagi tega zveznega zakona pravico do dajatev […], lahko zahtevajo povračilo škode, nastale v nezgodnem dogodku, na podlagi drugih zakonskih določb, preide ta zahtevek do višine izplačanih dajatev na zavarovalnico.“

15 Člen 1394 civilnega zakonika (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch) določa:

„Pravice prevzemnika so v delu, ki se nanaša na preneseno terjatev, enake pravicam odstopnika.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

16 Na nemški avtocesti se je 10. marca 2006 zgodila prometna nesreča, v katero sta bili vpleteni C. Gaukel, voznica vozila, zavarovanega v Nemčiji pri družbi WGV-SAV za primere civilne odgovornosti, in D. Kerti, voznica drugega vozila. Ta je morala zaradi položaja na cesti nenadoma zavreti, C. Gaukel, ki je vozila za njo, pa se je zaletela v njeno vozilo. Ker je trk pri D. Kerti povzročil poškodbo vratne hrbtenice, se je morala zdraviti na več načinov. Lečeči zdravniki so ji med drugim izdali potrdilo o nezmožnosti za delo za obdobje med 15. in 21. marcem 2006. VGKK je kot organ socialne varnosti svoji zavarovanki D. Kerti izplačal dajatve.

17 Od 2. januarja 2006 do 20. avgusta 2007 je D. Kerti imela stalno prebivališče v Bludenzu (Avstrija). Odtlej prebiva v Ubstadt-Weiherju (Nemčija).

18 VGKK je na podlagi subrogacije pravic D. Kerti po zakonu v skladu s členom 332 ASVG z dopisom z dne 22. septembra 2006 od družbe WGV-SAV zahteval, naj do 24. oktobra 2006 plača stroške, ki jih je imel v zvezi z izplačilom dajatev svoji zavarovanki. VGKK je trdil, da je za nesrečo odgovorna izključno zavarovanka družbe WGV-SAV.

19 Ker do plačila ni prišlo, je VGKK 13. februarja 2008 pri Bezirksgericht Dornbirn (Avstrija) vložil tožbo, s katero je uveljavljal regresni zahtevek zoper družbo WGV-SAV. Ta je trdila, da je tožba neutemeljena, in navedla, da sodišče, ki zadevo obravnava, nima mednarodne pristojnosti. Trdila je, po eni strani, da gre pri zadevnih pravicah glede na njihov izvor za pravice D. Kerti, ki je ob vložitvi zahtevka prebivala v Nemčiji. Po drugi strani naj bi šlo za spor med strankama v enakovrednem položaju, zaradi česar naj tožeča stranka ne bi bila upravičena do varstva v smislu Uredbe št. 44/2001.

20 S sklepom z dne 21. maja 2008 je Bezirksgericht Dornbirn tožbo zavrnilo z utemeljitvijo, da ni mednarodno pristojno.

21 VGKK je tako pri Landesgericht Feldkirch vložil pritožbo, v kateri je predlagal, naj se sklep z dne 21. maja 2008 razveljavi, sodišču prve stopnje pa naloži, naj nadaljuje postopek.

22 Landesgericht Feldkirch v utemeljitev pristojnosti avstrijskih sodišč navaja tri razloge. Prvič, meni, da bi bilo treba VGKK šteti za oškodovanca, saj je D. Kerti izplačal dajatve v zvezi z nesrečo. Drugič, zaradi subrogacije po zakonu na podlagi člena 332 ASVG so v trenutku, ko se je zgodila nesreča, nanj prešle vse pravice D. Kerti. Ker je vstopil v pravni položaj svoje zavarovanke, v svoji tožbi uveljavlja njene pravice, in ne svojih. Tretjič, v primeru hude nesreče, v kateri pride do telesnih poškodb, neposredno oškodovana oseba obdrži svojo pravico do nadomestila za nepremoženjsko in premoženjsko škodo. Nadomestilo za to škodo lahko torej zahteva pred sodišči kraja, v katerem ima stalno prebivališče. Pravice do povrnitve stroškov zdravljenja in morebitnih pokojninskih dajatev bi v tem primeru prešle na organ socialne varnosti. Če se ta organ ne bi mogel obrniti na isto sodišče, bi moral tožbo za uveljavljanje regresnega zahtevka vložiti pri sodišču druge države članice. V takem primeru bi o istem dejanskem stanju lahko odločala sodišča različnih držav članic, kar bi lahko bilo v nasprotju s ciljem Uredbe št. 44/2001, saj bi sodišča različnih držav članic lahko izdala nezdružljive sodbe.

23 Vendar pa je po mnenju predložitvenega sodišča mogoče navesti dva razloga proti priznanju pristojnosti avstrijskim sodiščem. Po eni strani je cilj Direktive 2000/26, da se z znatno poenostavitvijo in olajšanjem uveljavljanja pravic do nadomestila v primeru prometnih nesreč s tujim elementom zaščiti šibkejše stranke. Vendar pa naj se glede na sodbo z dne 13. decembra 2007 v zadevi FBTO Schadeverzekeringen (C-463/06, ZOdl., str. I-11321) organ socialne varnosti ne bi mogel šteti za šibko stranko, ki je upravičena

do zaščite z uporabo pravil o mednarodni sodni pristojnosti. Po drugi strani je v členu 11(2) Uredbe št. 44/2001 omenjen le oškodovanec, ne pa tudi morebitni po zakonu prevzemnik pravic.

24 V teh okoliščinah je Landesgericht Feldkirch prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je napotilo iz člena 11(2) [Uredbe št. 44/2001] na člen 9(1)(b) te uredbe treba razlagati tako, da lahko organ socialne varnosti, na katerega so na podlagi zakona (člen 332 ASVG) prešli zahtevki neposredno oškodovane osebe, pred sodiščem kraja v državi članici, v kateri ima svoj sedež, vloži neposredno tožbo zoper zavarovalnico, če je taka neposredna tožba dopustna in ima zavarovalnica sedež na ozemlju ene od držav članic?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen:

ali ta pristojnost velja, tudi če neposredno oškodovana oseba ob vložitvi tožbe ni imela stalnega ali običajnega prebivališča v državi članici, v kateri ima organ socialne varnosti svoj sedež?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Uvodne ugotovitve

25 V uvodu je treba opozoriti, da so med različnimi jezikovnimi različicami člena 11(2) Uredbe št. 44/2001 odstopanja. V francoski različici je tako uporabljen izraz „victime“ (žrtev), katerega semantična analiza napotuje na osebo, ki je neposredno utrpela škodo. Nasprotno pa je v nemški različici, ki ustreza jeziku postopka, uporabljen izraz „der Geschädigte“ (oškodovanec), kar pomeni oškodovano osebo. Ta izraz tako lahko zajema ne le osebo, ki je neposredno utrpela škodo, ampak tudi tisto, ki jo je utrpela le posredno.

26 V zvezi s tem iz ustaljene sodne prakse izhaja, da potreba po enotni razlagi prava Skupnosti izključuje, da bi se ob dvomu besedilo določbe upoštevalo ločeno, ampak nasprotno zahteva, da se razlaga ob upoštevanju različic, ki so bile določene v drugih uradnih jezikih (glej sodbe z dne 12. julija 1979 v zadevi Koschniske, 9/79, Recueil, str. 2717, točka 6; z dne 2. aprila 1998 v zadevi EMU Tabac in drugi, C-296/95, Recueil, str. I-1605, točka 36, in z dne 9. marca 2006 v zadevi Zuid-Hollandse Milieufederatie in Natuur en Milieu, C-174/05, ZOdl., str. I-2443, točka 20), in glede na splošno sistematiko in namen ureditve, katere del je (sodba z dne 27. oktobra 1977 v zadevi Bouchereau, 30/77, Recueil, str. 1999, točka 14).

27 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da je, po eni strani, podobno kot v nemški različici v drugih jezikovnih različicah člena 11(2) Uredbe št. 44/2001 uporabljen izraz „oškodovanec“. Tako je v španski („persona perjudicada“), češki („poškozený“), danski („skadelidte“), estonski („kahju kannatanud pool“), italijanski („persona lesa“), poljski („poszkodowany“), slovaški („poškodený“) in švedski („skadelidande“) jezikovni različici. Po drugi strani je Sodišče v točki 26 zgoraj navedene sodbe FBTO Schadeverzekeringen ugotovilo, da je pomen napotila iz člena 11(2) Uredbe št. 44/2001, da se na seznam tožnikov iz člena 9(1)(b) navedene uredbe doda osebe, ki jim je nastala škoda, ne da bi se krog teh oseb omejil le na tiste, ki so škodo utrpele neposredno.

28 Iz tega je razvidno, da je treba člen 11(2) Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da se nanaša na oškodovance.

Utemeljenost

Prvo vprašanje

29 S prvim vprašanjem predložitvno sodišče v bistvu sprašuje, ali je napotilo iz člena 11(2) Uredbe št. 44/2001 na člen 9(1)(b) te uredbe treba razlagati tako, da lahko organ socialne varnosti, ki je po zakonu prevzemnik pravic osebe, ki je bila neposredno oškodovana v prometni nesreči, pred sodiščem kraja v državi članici, v kateri ima svoj sedež, vloži neposredno tožbo zoper zavarovalnico osebe, domnevno odgovorne za to nesrečo, ki ima svoj sedež v drugi državi članici.

30 Sodišče je že ugotovilo, da je treba napotilo iz člena 11(2) Uredbe št. 44/2001 na člen 9(1)(b) iste uredbe razlagati tako, da so sodišča kraja, v katerem ima oškodovanec stalno prebivališče, pristojna za odločanje o tožbi, ki je vložena neposredno proti zavarovalnici osebe, domnevno odgovorne za to nesrečo, če je taka tožba dopustna in če ima zavarovalnica sedež na ozemlju države članice (zgoraj navedena sodba FBTO Schadeverzekeringen, točka 31).

31 Kar zadeva področje zavarovanj za civilno odgovornost pri prometnih nesrečah iz člena 1(2) Direktive 72/166 in člena 3 Direktive 2000/26, kakor se razlagata ob upoštevanju uvodne izjave 16a te direktive, izhaja, da lahko oškodovanec pred sodišči kraja, v katerem ima stalno prebivališče, vloži tožbo proti zavarovalnici domnevno odgovorne osebe.

32 Treba je torej preučiti, ali ima to pravico tudi organ socialne varnosti, ki je po zakonu prevzemnik pravic žrtve prometne nesreče.

33 Glede tega VGKK trdi, da je z izplačilom dajatev svoji zavarovanki utrpel škodo. Zato meni, da bi moral biti obravnavan kot oškodovanec v smislu samostojne razlage tega pojma. Poleg tega naj bi v skladu z avstrijsko zakonodajo kot po zakonu prevzemnik pravic svoje zavarovanke vstopil ne le v njene materialne pravice, ampak tudi procesne, vključno s pravicami iz členov 9(1)(b) in 11(2) Uredbe št. 44/2001. Če bi veljalo drugače, torej če bi šlo za razlikovanje v okviru subrogacije po zakonu, bi ta pravni institut izgubil svoj smisel.

34 Španska vlada poudarja zlasti, da bi morali ob smrti neposredno oškodovane osebe njeni dediči – torej po zakonu prevzemniki njenih pravic – imeti možnost, da pred sodiščem kraja, v katerem imajo stalno prebivališče, sprožijo odškodninski postopek zoper zavarovalnico domnevno odgovorne osebe, tako kot bi to lahko storil njihov prednik, ko je še živel.

35 Za zagotovitev polne učinkovitosti in samostojne razlage Uredbe št. 44/2001 se je treba sklicevati predvsem na njeno sistematiko in cilje (sodbe z dne 14. julija 1983 v zadevi Gerling Konzern Speziale Kreditversicherung in drugi, 201/82, Recueil, str. 2503, točka 11; z dne 20. marca 1997 v zadevi Farrell, C-295/95, Recueil, str. I-1683, točki 12 in 13; z dne 3. julija 1997 v zadevi Benincasa, C-269/95, str. I-3767, točka 12, in z dne 15. januarja 2004 v zadevi Blijdenstein, C-433/01, Recueil, str. I-981, točka 24). Zato uporaba posebnih pravnih institutov, kakršen je subrogacija pravic po zakonu, določena v avstrijskem pravu in pravnih redih držav članic, ne more vplivati na razlago določb te uredbe. V nasprotnem primeru bi bila razlaga Uredbe št. 44/2001 odvisna od notranjega prava, njena enotna uporaba znotraj Skupnosti pa bi bila ogrožena.

36 V zvezi s tem je v uvodni izjavi 11 Uredbe št. 44/2001 navedeno, da morajo biti pravila o pristojnosti čim bolj predvidljiva in morajo temeljiti na načelu, da se pristojnost praviloma določa po stalnem prebivališču toženca, pri čemer mora taka pristojnost vedno obstajati, razen v nekaterih točno opredeljenih primerih, v katerih je zaradi predmeta pravde ali avtonomije strank upravičena druga navezna okoliščina.

37 Tako je pristojnost sodišč države članice na ozemlju, na katerem ima tožena stranka stalno prebivališče, ne glede na njeno državljanstvo, v okviru sistematike te uredbe splošno načelo, ki je izraženo v členu 2(1) te uredbe (sodbe z dne 19. januarja 1993 v zadevi Shearson Lehman Hutton, C-89/91, Recueil, str. I-139, točka 14; z dne 5. februarja 2004 v zadevi Frahuil, C-265/02, Recueil, str. I-1543, točka 23; z dne 13. julija 2006 v zadevi Reisch Montage, C-103/05, ZOdl., str. I-6827, točka 22, in z dne 11. oktobra 2007 v zadevi Freeport, C-98/06, ZOdl., str. I-8319, točka 34).

38 Člen 3(1) te uredbe je izjema od tega splošnega načela. Določa, da so osebe s stalnim prebivališčem v eni državi članici lahko tožene pred sodišči druge države članice samo na podlagi pravil, opredeljenih v oddelkih od 2 do 7 poglavja II Uredbe št. 44/2001 (zgoraj navedeni sodbi Reisch Montage, točka 22, in Freeport, točka 34).

39 Zato ta pravila o pristojnosti, ki odstopajo od splošnega načela, ne dopuščajo razlage, ki presega primere, ki so izrecno navedeni v Uredbi št. 44/2001 (glej zlasti sodbi z dne 21. junija 1978 v zadevi Bertrand, 150/77, Recueil, str. 1431, točka 17, in z dne 17. junija 1992 v zadevi Handte, C-26/91, Recueil, str. I-3967, točka 14; zgoraj navedeno sodbo Shearson Lehmann Hutton, točka 16; sodbo z dne 13. julija 2000 v zadevi Group Josi, C-412/98, Recueil, str. I-5925, točka 49, in zgoraj navedeno sodbo Freeport, točka 35).

40 V oddelku 3 poglavja II te uredbe je vzpostavljen samostojen sistem določanja pristojnosti v zadevah v zvezi z zavarovanjem (sodba z dne 12. maja 2005 v zadevi Société financière et industrielle du Peloux, C-112/03, ZOdl., str. I-3707, točka 29).

V skladu z uvodno izjavo 13 je namen tega oddelka Uredbe št. 44/2001 zaščita šibkejše stranke s pravili o pristojnosti, ki so za varstvo njenih pravic ugodnejša od splošnih pravil.

41 Z vlogo zaščite, ki jo imajo te določbe, se zahteva, da uporaba pravil o posebni pristojnosti, ki jih uredba za to določa, ne vključuje oseb, ki do te zaščite niso upravičene.

42 Vendar ni bilo zatrjevano, da je organ socialne varnosti, kakršen je VGKK, ekonomsko šibkejša in pravno manj izkušena stranka kot zavarovalnica, ki ponuja zavarovanja civilne odgovornosti, kakršna je družba WGV-SAV. Na splošno je sodišče že ugotovilo, da za razmerja med poklicnimi udeleženci s področja zavarovalništva, med katerimi za nobenega ni mogoče domnevati, da je glede na druge v šibkejšem položaju, ni upravičeno nobeno posebno varstvo (sodba z dne 26. maja 2005 v zadevi GIE Réunion européenne in drugi, C-77/04, ZOdl., str. I-4509, točka 20).

43 Zato se organ socialne varnosti, ki je po zakonu prevzemnik pravic osebe, neposredno oškodovane v prometni nesreči, ne more sklicevati na določbe členov 9(1)(b) in 11(2) Uredbe št. 44/2001, da bi pred sodišči države članice, v kateri ima sedež, vložil neposredno tožbo zoper zavarovalnico osebe, domnevno odgovorne za to nesrečo, ki ima sedež v drugi državi članici.

44 Nasprotno pa bi tak po zakonu prevzemnik pravic neposredno oškodovane osebe, ki bi jo bilo mogoče šteti za šibkejšo stranko, moral imeti možnost uporabiti posebna pravila o pristojnosti iz teh določb. Kot poudarja španska vlada, to zlasti velja za dediče žrtve prometne nesreče.

45 Ugotovitev iz točke 43 te sodbe potrjuje tudi sodna praksa Sodišča o posebnih pravilih na področju potrošniških pogodb, ki so urejena v oddelku 4 naslova II Uredbe št. 44/2001 in katerih cilj je prav tako zaščita šibkejše stranke. Sodišče je ugotovilo, da prevzemnik pravic, ki pri opravljanju svoje poslovne dejavnosti v sodnem postopku uveljavlja terjatev odstopnika iz pogodbe, ki jo je sklenil potrošnik, ne more uporabiti posebnih pravil o pristojnosti, določenih v predpisih s področja potrošniških pogodb, saj je njihov namen zaščita ekonomsko šibkejše in pravno manj izkušene stranke (zgoraj navedena sodba Shearson Lehman Hutton, točke od 20 do 24).

46 Dodatna potrditev ugotovitve iz točke 43 te sodbe izhaja iz zgoraj navedene sodbe Blijdenstein. V točki 34 navedene sodbe je Sodišče člen 5(2) Konvencije z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32), kakor je bila spremenjena s Konvencijo z dne 9. oktobra 1978 o pristopu Kraljevine Danske, Irske ter Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska (UL L 304, str. 1 in – spremenjeno besedilo – str. 77), Konvencijo z dne 25. oktobra 1982 o pristopu Helenske republike (UL L 388, str. 1) in Konvencijo z dne 26. maja 1989 o pristopu Kraljevine Španije in Portugalske republike (UL L 285, str. 1), razlagalo tako, da nasprotuje temu, da javni organ pred sodišči države pogodbenice, v kateri ima sedež, uveljavlja regresni zahtevek na povračilo zneskov, ki so bili na podlagi javnega prava nakazani preživninskem upravičencu, v katerega pravice je vstopil, proti preživninskemu zavezancu, ki ima stalno prebivališče v drugi državi članici, če ta organ v razmerju do zadevnega preživninskega zavezanca ni šibkejša stranka.

47 Ob upoštevanju navedenih preudarkov je na prvo vprašanje treba odgovoriti tako, da je napotilo iz člena 11(2) Uredbe št. 44/2001 na člen 9(1)(b) te uredbe treba razlagati tako, da organ socialne varnosti, ki je po zakonu prevzemnik pravic osebe, ki je bila neposredno oškodovana v prometni nesreči, pred sodišči države članice, v kateri ima svoj sedež, ne more vložiti neposredne tožbe zoper zavarovalnico osebe, domnevno odgovorne za to nesrečo, ki ima svoj sedež v drugi državi članici.

Drugo vprašanje

48 Glede na odgovor na prvo vprašanje drugega vprašanja, ki ga je postavilo predložitveno sodišče, ni treba preučiti.

Stroški

49 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Napotilo iz člena 11(2) Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah na člen 9(1)(b) te uredbe je treba razlagati tako, da organ socialne varnosti, ki je po zakonu prevzemnik pravic osebe, ki je bila neposredno oškodovana v prometni nesreči, pred sodišči države članice, v kateri ima svoj sedež, ne more vložiti neposredne tožbe zoper zavarovalnico osebe, domnevno odgovorne za to nesrečo, ki ima svoj sedež v drugi državi članici.

Podpisi